

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Flemming-Kulesza (przewodniczący)

SSN Krystyna Bednarczyk

SSN Herbert Szurgacz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa W. C.

przeciwko Zakładom Naprawczym Przemysłu Węglowego "R." w K.

o rentę wyrównawczą,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 grudnia 2006 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 2 czerwca 2006 r., sygn. akt IX Pz .../06,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. zasądził od pozwanego - Zakładów Naprawczych P.W. R. w K. - na rzecz powoda W. C. kwotę 192,68 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 czerwca 1999 r. tytułem renty wyrównawczej za czerwiec 1999 r. w pozostałej części powództwo oddalił.

W dniu 12 września 2005 r. pełnomocnik powoda złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku z dnia 25 lipca

2005 r. wraz z uzasadnieniem. Podniósł, iż ani powód ani też jego pełnomocnik nie zostali zawiadomieni o terminie rozprawy.

W dniu 19 września 2005 r. pełnomocnik powoda złożył skargę o wznowienie postępowania. Wniósł o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w K. z dnia 25 lipca 2005 r., sygn. akt VII P .../01/5 oraz o zmianę zaskarżonego wyroku przez rozstrzygnięcie zgodnie z treścią pozwu względnie kontynuowanie postępowania. W uzasadnieniu skargi wskazał, iż powód bez własnej winy został pozbawiony możliwości działania w sprawie ponieważ nie został powiadomiony o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 25 lipca 2005 r., na której to zapadł niekorzystny dla powoda wyrok. Powód został zatem pozbawiony możliwości obrony swych praw, co skutkuje nieważnością postępowania.

Postanowieniem z dnia 7 listopada 2005 r. Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. oddalił wniosek powoda o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku z dnia 25 lipca 2005 r. oraz odrzucił wniosek o uzasadnienie wyroku. W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż pełnomocnik powoda otrzymał za zwrotnym potwierdzeniem odbioru na adres kancelarii w jednej kopercie odpis postanowienia z dnia 3 czerwca 2005 r., odpis opinii biegłego wraz ze zobowiązaniem do zajęcia stanowiska w terminie 7 dni pod rygorem pominięcia oraz powiadomienie pełnomocnika o terminie rozprawy. Korespondencja została odebrana przez bliżej nieokreśloną praktykantkę, która nie była upoważniona przez pełnomocnika do odbioru przesyłek. Nie można zatem wykluczyć, iż przesyłka dotarła kompletna do kancelarii, co wynika ze zwrotnego poświadczenia odbioru, zaś niekompletna dotarła do pełnomocnika powoda. Sąd powołał się na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 1999 r., sygn. akt, I PKN 76/99, z którego wynika, iż zaniedbania osób, którymi posłużyła się strona (pełnomocników, pracowników kancelaryjnych) powodują, że nie można uznać braku jej winy w uchybieniu terminowi. Sąd wskazał także, iż wniosek o uzasadnienie orzeczenia był spóźniony, dlatego też w oparciu o art. 328 § 1 k.p.c. został odrzucony. Sąd wskazał jednocześnie w oparciu o art. 133 § 3 k.p.c, iż nie był zobowiązany do powiadamiania powoda o terminie rozprawy ze względu na fakt posiadania przez powoda pełnomocnika.

W dniu 23 grudnia 2005 r. zażalenie na powyższe postanowienie złożył pełnomocnik powoda. W uzasadnieniu podniósł, iż przesyłkę z korespondencją sądową istotnie odbierała praktykantka to jednak w pliku spiętych dokumentów nie było informacji o terminie rozprawy. Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i nadanie sprawie dalszego biegu poprzez przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku.

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2006 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy w K. w pkt 1 oddalił zażalenie powoda na postanowienie odrzucające wniosek o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku a także w pkt 2 odrzucił zażalenie na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Sąd wskazał, iż zażaleniem powoda objęte są dwa rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji . Pierwsze z nich dotyczy oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku, drugie natomiast kwestionuje prawidłowość odrzucenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 25 lipca 2005 roku.

Sąd wskazał, iż zażalenie w niniejszej sprawie przysługuje tylko i wyłącznie na postanowienie sądu pierwszej instancji o odrzuceniu wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 25 lipca 2005 roku. Natomiast zażalenie na postanowienie dotyczące oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku podlegało odrzuceniu przez Sąd pierwszej instancji, jako niedopuszczalne. Katalog postanowień sądu pierwszej instancji objętych możliwością wywiedzenia tego środka odwoławczego jest katalogiem zamkniętym, wymienionym w przepisie art. 394 § 1 k.p.c. Ustawodawca nie przewidział w nim możliwości zaskarżenia tego rodzaju orzeczenia Oddalenie wniosku o przywrócenie terminu nie zostało objęte dyspozycją tego przepisu ani też możliwości jego zaskarżenia nie można wywieść z wymienionej w tym przepisie kategorii orzeczeń kończących postępowanie w sprawie . Wskazane wyżej postanowienie po uprawomocnieniu nie zamyka drogi do rozstrzygnięcia przez Sąd drugiej instancji, bowiem strona może w każdym przypadku zaskarżyć orzeczenie odrzucające wniosek o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem. Tego rodzaju rozstrzygnięcie zawarte w

postanowieniu podlega kontroli sądu drugiej instancji w granicach wynikających z treści przepisu art. 380 k.p.c., pod warunkiem iż strona wskazała na wpływ tego rozstrzygnięcia na wynik sprawy. Powód ten warunek spełnił albowiem wskazał na naruszenie przepisu art. 168 § 1 i art. 169 k.p.c. . Tak więc Sąd drugiej instancji ma obowiązek rozpoznania i tych zarzutów bowiem należy uznać, że usunięcie skutków niezaskarżonego postanowienia, które miało wpływ na wynik sprawy, można się domagać tylko przez zwalczenie postanowienia bezpośrednio na nim opartego. Sąd wskazał, iż zwalczając zasadność rozstrzygnięcia o odmowie przywrócenia terminu powód podnosił, że nie został zawiadomiony o terminie rozprawy. Wskazał, że przesyłkę zawierającą opinię biegłego i pismo przewodnie odebrała stażystka i przekazana pełnomocnikowi koperta nie zawierała zawiadomienia. Na karcie 398 akt znajduje się zwrotne poświadczenie odbioru adresowane do pełnomocnika powoda z którego wyraźnie wynika iż wyznaczony został termin rozprawy na dzień 25 lipca 2005 roku. Zawiadomienie to doręczone zostało w dniu 13 czerwca 2005 r., co potwierdza pieczętka kancelarii i nieczytelny podpis Z adnotacji poczty wynika, że przesyłkę tą doręczono A., nazwisko nieczytelne. Przyjąć należy prawidłowe zawiadomienie tej strony procesu o terminie rozprawy. Kwestia nieprawidłowości postępowania stażystki obciąża kancelarię i nie uzasadnia przywrócenia terminu. Rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji jest więc prawidłowe i brak jest podstaw do korekty postanowienia odrzucającego wnioski o doręczenie i sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 25 lipca 2005 roku. Wniosek ten złożony został po upływie terminu wynikającego z treści przepisu art. 328 § 1 k.p.c. .

W dniu 14 marca 2006 r. skargę kasacyjną na powyższe postanowienie złożył pełnomocnik powoda. Zarzucił naruszenie art. 168 § 1 k.p.c. oraz art. 169 k.p.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie i odmowę przywrócenia terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku mimo, że w ramach dostarczonej pełnomocnikowi powoda przesyłki pocztowej brak było zawiadomienia o terminie rozprawy. Wskazał, iż w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia prawa, gdyż powód został pozbawiony możliwości wniesienia środka zaskarżenia od orzeczenia sądu. Wskazując na powyższe wniósł o zmianę lub uchylenie

zaskarżonego postanowienia i nadanie sprawie dalszego biegu poprzez przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia.

Postanowieniem z dnia 2 czerwca 2006 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez pełnomocnika powoda W. C. od postanowienia Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 21 stycznia 2006 r. oddalającego w pkt 1 zażalenie powoda na postanowienie odrzucające wniosek o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku oraz odrzucającego w pkt 2 zażalenie na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. W uzasadnieniu Sąd podniósł, iż wniesiony środek odwoławczy, nazwany skargą kasacyjną, jest w istocie zażaleniem na postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 31 stycznia 2006 r. Niedopuszczalne jest zażalenie na postanowienie sądu o oddaleniu zażalenia na postanowienie odrzucające wniosek o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku a także na postanowienie sądu odrzucające zażalenie na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą do wniesienia skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów, na których to strona skarżąca oparła skargę kasacyjną.

W dniu 26 czerwca 2006 r. zażalenie na powyższe postanowienie złożył pełnomocnik wnioskodawcy. Zarzucił naruszenie art. 394 § 1 i 2 k.p.c. przez jego niezastosowanie. Wskazał, iż w sytuacjach, w których przysługuje skarga kasacyjna przysługuje również zażalenie na postanowienie kończące postępowanie w sprawie, zaś postanowienie Sądu Okręgowego było postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie, gdyż wnioskodawca został pozbawiony możliwości wniesienia środka zaskarżenia. Postanowienie Sądu Okręgowego odrzucające środek zaskarżenia i tym samym kończące postępowanie w sprawie jest w ocenie skarżącego błędne i bezpodstawne.

Wskazując na powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zawiera usprawiedliwionych podstaw. Przede wszystkim należy podkreślić, że Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2000 r. (III ZP 1/00, OSNP 2000 nr 24, poz. 887) przyjął, że od postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji oddalające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji kasacja nie przysługuje. Stanowisko to zachowuje w pełni aktualność po zmianie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, dokonanych ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2005 r. , Nr 13, poz. 98), która weszła w życie z dniem 6 lutego 2005 r. W zaskarżonym postanowieniu Sąd Okręgowy przyjął, że skargę kasacyjną wnioskodawcy należy zakwalifikować jako zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 31 stycznia 2006 r. oddalające zażalenie na postanowienie o odrzuceniu wniosku o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku oraz odrzucające zażalenie na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Ponieważ na takie postanowienie zażalenie ani skarga kasacyjna nie przysługują – odrzucił środek zaskarżenia. Ze względów wskazanych powyżej, postanowienie to, mimo częściowo błędnego uzasadnienia, odpowiada prawu. W tej sytuacji zażalenie strony powodowej jako pobawione usprawiedliwionych podstaw należało oddalić.